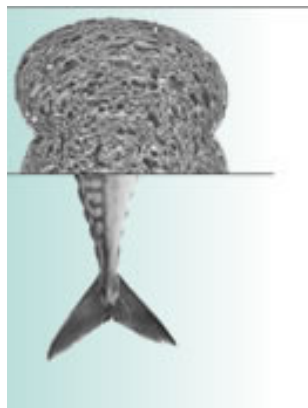

Jaarverslag Stichting Steunpunt Voedselbank Leerdam

2009

St. Voedselbank Leerdam/Vianen,
www.voedselbankleerdam.nl
Prins Mauritsstraat 20,
4141 JC Leerdam,
KvK inschrijving: 11061971
Rabo bank: 11.15.78.728

Jaarverslag 2009 Stichting Steunpunt Voedselbank Leerdam.

Samenvatting

Stichting Voedselbank Leerdam bestaat nu vier jaar. Wij vinden het belangrijk om terug te kijken en te kijken of de doelstellingen van 2005 nog voldoen. Er is in die vier jaar veel veranderd, het blijkt noodzakelijk om een aantal zaken aan te passen en verder te professionaliseren.

De grootste wijzigingen hebben te maken met de economische crisis, de gevolgen op onze aanvoer, onze distributie en onze deelnemers.

Reden genoeg om in 2009 een eigen bus aan te schaffen. Een sprong in het diepe, maar tot hiertoe met heel positief resultaat.

De Voedselbanken staan nu op de kaart. Het is gebleken dat de aangetoonde armoede problematiek wel degelijk bestaat en niet ontkend kan worden. Per 1-1-09 is er ook één landelijke stichting: Stichting Voedselbanken Nederland. Er is veel media aandacht geweest. Hierdoor ontstaat er ook bij de sponsors een grotere bereidheid om mee te denken en mee te werken.

Aanleidingen genoeg om terug te kijken en om ons voor te bereiden op deze ontwikkelingen. En wat daar bij komt kijken, treft u aan in dit jaarverslag over 2009. Wij zijn er dankbaar voor wat tot nu toe is bereikt, tegelijkertijd zien ook wij dat we nog maar aan het begin staan van een ingezet proces. Een proces waarin wij graag meegaan, in het belang van de bestrijding van acute en structurele armoede bij onze deelnemers.

Namens het bestuur van Stichting Voedselbank Leerdam:

Gert Schut

Hanneke Noorderveen

Voorzitter

Secretaris.

Leerdam, November 2010.

Inhoud:

Samenvatting.....	1
Enige historie	2
Terugblik	3
Deelnemers.....	3
Doelstelling	4
Vrijwilligers	5
Bestuur	6
Professionalisering	6
Code Wijffels	7
Naastliggende activiteiten.....	8
Jaarplan 2010	9

Jaarverslag 2009 Stichting Steunpunt Voedselbank Leerdam

Bladzij 2

Enige historie

Voedselbank Leerdam is ontstaan vanuit een initiatief van een plaatselijke Bijbelstudiekring in 2005. Toen is besloten om een plaatselijke Voedselbank op te richten.

Eerst is er onderzoek gedaan naar een noodzaak voor een Voedselbank. Uit allerlei informatie is naar voren gekomen dat een bevolkingssamenstelling als in Leerdam een verwachte doelgroep zou moeten omvatten van ca 75 schrijnende gevallen. De praktijk heeft uitgewezen dat die aannahme ongeveer juist was.

Daarbij gaat het naar verwachting om de volgende doelgroepen:

- Asielzoekers,
- Cliënten naar aanleiding van schuldsanering,
- Interim situaties bij uitkeringen, en
- Echtscheiding.

Om tot een Voedselbank te komen, is geld ingezameld (op kleine schaal), contact opgenomen met Stichting Voedselbank Nederland te Rotterdam en is een stichting opgericht (19 mei 2005).

Deze stichting is begonnen zonder veel kapitaal maar met veel idealisme. Om van de grond te komen is toen een bijeenkomst georganiseerd voor alle mogelijke betrokkenen: Gemeente Leerdam, Zorginstellingen, Zorgverleners, Huisartsen, Kerken en Gemeenten, etc.

In eerste instantie is het idee met veel scepsis ontvangen, veelal vanuit de gedachte dat dit voor Leerdam toch niet nodig is. Ook in dat opzicht is veel bereikt. Veel is mede te danken aan de sponsors van het begin: Gemeente Leerdam en de woningbouwvereniging CWL.

Er is al heel wat voorgelicht, er is heel veel gepraat, waarbij vooral de politieke discussie die Voedselbank Nederland heeft doen ontstaan, heeft gezorgd voor een groeiend draagvlak. Ook in Leerdam is nu geaccepteerd dat er voor de Voedselbank een zinvolle taak is weggelegd.

Er zijn contacten gelegd met voedselbanken in Tiel, Sliedrecht en Papendrecht, naast de al bestaande contacten met ons steunpunt Vianen, het voedseldepot IJsselstein en de voedselbanken in Arkel en Gorinchem.

Wij hebben in 2009 te maken gehad met een aantal ontwikkelingen:

- Aanschaf van een eigen bus.
- Meer lokaal transport dankzij de crisis.
- Discussies met de Leerdamse politiek.
- Discussies over huisvesting en uitbreiding van de mogelijkheden.
- Discussies met de RSD over een convenant.

Het verder voortborduren op het feit dat wij in 2010 naar een andere behuizing toe moeten. De panden die we nu ter beschikking krijgen gesteld van Kleurrijk Wonen, worden dan daadwerkelijk gesloopt.

Terugblik

Als we kijken naar wat er daadwerkelijk is gebeurd, dan zijn er veel hoogtepunten geweest. Naast een grote inbreng door diverse sponsors, is er ook steeds meer begrip voor ons werk. De bijdragen zijn dan ook hartverwarmend.

Het afgelopen jaar is ook een jaar geweest met twee tendensen (in relatie tot de activiteiten van de Voedselbank):

1. Locale overheden doen hun uiterste best om de zorgverantwoordelijkheid optimaal in te vullen. Hierbij is een steeds grotere rol weggelegd voor de RSD, de Regionale Sociale Dienst te Gorinchem.
2. Wij van de Voedselbank voelen steeds sterker de behoefte om de deelnemers bij te staan in hun strijd om de boel op de rails te krijgen. Of nog liever: om te voorkomen dat ze er in terecht komen!

Wat het eerste punt betreft, we kunnen alleen blijven voorlichten en onze taken blijven in vullen naar beste weten en kunnen!

We zouden wel meer willen maar onze behuizing staat dat niet toe.

We hebben een verzoek voor een convenant met de RSD helaas terug gestuurd: Het was erg eenzijdig opgesteld, maar het was ook niet realiseerbaar in onze huidige behuizing.

Wat het tweede punt betreft, dat ligt veel complexer!

- We willen niet het werk doen van de bestaande zorgverleners.
- We zoeken dus naar de toegevoegde waarde die wij daar kunnen leveren.
- We hebben er eigenlijk geen geschikte ruimte voor.

Toch zal dit onderwerp ons de komende tijd meer bezig houden.

Zie onder Jaarplan 2010, achter dit jaarverslag.

Deelnemers

Als we kijken naar de ontwikkelingen in aantallen deelnemers, dan verliep dat ongeveer als volgt.

Een analyse gaf aan dat voor Leerdam een doelgroep van ongeveer 75 eenheden verwacht mocht worden (per adres, dus een eenheid is in veel gevallen ook een gezin).

Dat is in de praktijk ook bevestigd. De piek lag ongeveer op 75 eenheden.

Gezien de economische ontwikkelingen is dat het laatste jaar omlaag gegaan (elke zomer is het zo wie zo lager) maar nu zitten we weer in een stijgende lijn.

Overigens zijn wij ook actief in de regio, daar waar geen andere voedselbank aanwezig is. Daarom hebben wij ook in 2008 steunpunt Vianen opgericht, omdat daar op dat moment meer dan 10 deelnemers geregistreerd stonden. Nu is het meer dan het dubbele.

Veel deelnemers zijn tijdelijk. De gemiddelde duur is 3 tot 9 maanden. Er is niemand langer dan drie jaar geregistreerd geweest, behalve een bejaarde vrouw.

De economische crisis begint nu door te werken. Er komen wekelijks nieuwe aanmeldingen binnen.

Doelstelling

Het gaat bij een Voedselbank om twee belangrijke aspecten:

1. In onze sterk georganiseerde maatschappij ontstaat veel verspilling.
2. Benut deze verspilling om de nood van de zwakkeren te lenigen.

Daaruit komen een drietal basiselementen naar voren:

1. Er wordt geen voedsel gekocht, alles wordt gratis vanuit de verspilling aangeleverd. Hiertoe zijn wij altijd op zoek naar sponsors. Zo is ook de behuizing gratis ter beschikking gesteld door de CWL (nu Kleurrijk wonen).
2. Deelnemers worden door onafhankelijke derden getoetst. Deze toetsing wordt elk kwartaal gecontroleerd om er zeker van te zijn dat de noodzakelijke criteria ook consequent worden toegepast.
3. Alle betrokkenen geven hun inbreng zonder enige beloning. Wel wordt de fiscale ruimte voor het vergoeden van aantoonbare onkosten benut. Wie daar bezwaar tegen heeft kan die onkostenvergoeding als gift terug storten en zo ook fiscaal verrekenen als gift.
Op deze wijze wordt de fiscale ruimte die wordt geboden ook ingezet om de relatie met de vrijwilligers te standaardiseren en te waarderen.

Deze basiselementen zijn wel aan het verschuiven. Door de media-aandacht (Geen cent te makken) en door de landelijke politieke aandacht (Sociale Alliantie en toenmalig Staatssecretaris Aboutaleb) komt er meer evenwicht in de aanpak. Ook komt er meer samenwerking met lokale overheden tot stand.

Daarnaast is het eindelijk gelukt op landelijk niveau: Vanaf 1-1-09 is er één landelijk platform: Stichting Voedselbanken Nederland. Hierdoor komt een landelijk netwerk van een zestal distributie centra en aangesloten Voedselbanken steeds dichterbij.

In onze Visie hebben we vanaf het begin aangegeven dat het ontwikkelen van naastgelegen activiteiten tot de mogelijkheden behoort.

Door een regelmatig contact met betrokkenen, lijkt de tijd nu rijp voor een verdere verbreding. Want:

- Door de financiële / economische crisis zal de vraag naar onze dienstverlening toenemen. We zien dat nu al gebeuren.
- Door de landelijke aanpak wordt de dienstverlening steeds beter.
- Door de media aandacht wordt duidelijk waar deze doelgroep naast voedsel ook behoefte aan heeft.
- Door onze kennis en ervaring zien wij waar de hiaten in het sociale netwerk vallen.

Al met al voldoende aanleiding om langzaam maar zeker toch te zoeken naar die hiaten waar wij wat zouden kunnen betekenen.

Dat vraagt om een heroverweging van onze locatie in Leerdam. De huidige locatie geeft geen mogelijkheden om verdere stappen te ontwikkelen. En ook voor het verdelen van voedsel komt de grens in zicht vanwege de toename van het aantal hulpvragers.

Vrijwilligers

Het werken met vrijwilligers vraagt altijd om een balans tussen persoonlijke inzet en continuïteit. Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend.

In 2009 is ook het vrijwilligers bestand verder veranderd. Veel van de vrijwilligers van het begin zijn afgezwaaid. Wij zijn hen zeer dankbaar, ze hebben een geweldige klus helpen klaren.

Vanuit de praktijk van goed bestuur zijn er vier niveaus van vrijwilligers te onderscheiden:

1. Vrijwilligers op de werkvloer:	Inpakkers, uitdelers, chauffeurs.
2. Coördinatie werkvloer:	Coördinator Leerdam en Vianen.
3. Bestuur:	Voorzitter, secretaris, penningmeester, lid.
4. Toezicht	Nader op te zetten Raad van Advies.

Er ontstaat een steeds beter opgebouwde pool van vrijwilligers. De specifieke taken zijn daarbij belangrijk: Vooral de chauffeurs. Ook omdat de groeiende samenwerking steeds meer transport vereist tussen de Voedselbanken in de regio.

Daarnaast ontstaat er een nieuw fenomeen: de Maatschappelijke stage.

Leerlingen van het VMBO moeten (officieel vanaf 2011) een stage lopen van 20-40 uur, ca 2 uur per week.

We willen daar graag aan meewerken, maar zoeken nog naar de juiste vormen. Het moet ook aan beide kanten nuttig zijn. En de vrijwilligers niet te veel belasten.

Daarom willen we de eerste stages invulling laten geven aan de structuur. Vooral ook wat betreft het Tuinen project, waar structureel plaats gaat komen voor een aantal stagiaires. Toch willen we ook dat ze kennismaken met het gehele werk. Als onderdeel van onze voorlichtingstaak.

Steeds meer maatschappelijke stagiaires melden zich aan. We hebben daarvoor ook specifieke informatie op de website geplaatst.

Jaarverslag 2009 Stichting Steunpunt Voedselbank Leerdam

Bladzij 6

Bestuur

Het bestuur bestaat uit:

Voorzitter:	Gert Schut
Secretaris:	Hanneke Noorderveen
Penningmeester:	Erik van Rossum
Lid:	vacature

Daarnaast zijn er een aantal coördinatoren:

Coördinator Leerdam:	Martine Schauwers
Coördinator Vianen:	Joke den Hartog
Coördinator Deelnemers:	Fred Bettink
Coördinator Transport:	Arie Slob
Coördinator Kleding:	Elly Bommelé
Coördinatoren Voedseltuin:	Frank Kant en Philippe Schauwers

Het bestuur vergadert maandelijks met de coördinatoren deelnemers, Leerdam en Vianen.

Jaarlijks komen alle coördinatoren en alle vrijwilligers bij elkaar voor een uitwisseling.

Professionalisering

De kern van onze professionalisering is de invoering van Code Wijffels. De Code voor goed bestuur van goede doelen instellingen. Hiermee zijn we nu bijna gereed.

Als laatste stap zijn we doende om het sponsorbeleid op de rails te zetten en verder uit te bouwen. Niet alleen de relatie met de sponsors en de procedures daarom heen, ook de noodzakelijke stappen om te onderhouden, te verbreden en in te plannen in een jaar agenda zodat de juiste acties op de juiste momenten gebeuren.

Ook de jaarlijkse uitwisseling met toetsers en vrijwilligers zijn heel nuttig. Er wordt onderling voeling gehouden over wat er speelt en wat eventueel voor verbetering in aanmerking komt. Vanuit de vrijwilligers bijeenkomsten is ook zinvolle input terug gekomen, de relatie tussen werkvloer en bestuur is goed en open.

Financiën

Ook in 2009 is alles financieel correct afgerond. Zie het financiële verslag voor de details.

De inkomsten en de uitgaven waren ongeveer als begroot, op grond waarvan we nu (met de bijzondere reserveringen voor transport) voldoende middelen hadden om een eigen tweede hands bus aan te schaffen.

En de gemeente Leerdam heeft de eerste twee jaar brandstof voor haar rekening genomen, na een politiek debat.

Code Wijffels

Deze code omvat een aantal hoofdstukken waaraan aandacht moet worden besteed. Toegevoegd is de actuele stand van zaken; en wel als volgt:

- 1. Communicatie**
Voedselbank Leerdam vindt voorlichting belangrijk. Wij houden regelmatig presentaties. Daarnaast zoeken wij regelmatig de pers en is er een Nieuwsbrief. Alle sponsors krijgen die nieuwsbrief automatisch. Onze sponsors krijgen daarin uiteraard aandacht! Het sponsorbeleid is in 2008 uitgewerkt en ingevoerd. Tot slot hebben wij onze website vernieuwd en geactualiseerd. Deze wordt nu up-to-date gehouden voor een optimale voorlichting.
- 2. Besteden van middelen / Sponsors**
Alle middelen zijn door giften, collecten, sponsoring of acties bij elkaar gebracht. Inmiddels zijn de cijfers van 2008 goedgekeurd door een onafhankelijke kascontrole commissie, bestaande uit financiële deskundigen. Daarmee is de financiële verslaglegging in overeenstemming met de statuten.
- 3. Fondsenwerving**
Het Sponsorbeleid is in 2008 op de rails gezet. De effectiviteit hiervan gaan we in 2009 uittesten.
Naast enige subsidies ontvangt de Voedselbank haar inkomsten vanuit kerken, instellingen (zoals de Rotary Lek en Linge) en van particulieren. Wij zien het als onderdeel van onze doelstelling, om onze omgeving meer bewust te maken van de mogelijkheid om ons te steunen met middelen. Daardoor denken mensen meer na over wat 'verspilling' betekent en ze helpen de cliënten.
Daartoe zoekt Voedselbank Leerdam ook actief naar lokale sponsors ten behoeve van de deelnemers. Dat geldt zowel voor voedsel alsook voor middelen.
- 4. Omgaan met vrijwilligers**
Voedselbank Leerdam drijft op vrijwilligers, die wij de aandacht willen geven die daar bij hoort. Door regelmatig overleg, duidelijke procedures en afspraken, maar ook door op een ontspannen manier met elkaar om te gaan en te delen wat er allemaal gebeurt. Vanaf januari 2007 vergoeden wij de onkosten van vrijwilligers in overeenstemming met de fiscale regels. Wie dat niet wil, kan dit bedrag terugstorten, waardoor een fiscale aftrekpost ontstaat. Hierdoor is de relatie met de frequent actieve vrijwilligers goed geregeld.
- 5. Functioneren van de organisatie**
Gezien de eisen van deze tijd, de raakvlakken met het publieke terrein en conform Code Wijffels, worden de structuur en de procedures van Voedselbank Leerdam aangepast en vastgelegd. Wij zijn begonnen met een Vrijwilligersovereenkomst, een Bestuursprofiel en een Visie document. Aspecten die daarna aan de orde komen, zijn Hygiëne, en Klachten. Hiertoe wordt ook de website verder aangepast.

Jaarverslag 2009 Stichting Steunpunt Voedselbank Leerdam

Bladzij 8

6. De invulling van het bestuur
De volgende functies worden nu ingenomen; voorzitter, secretaris, penningmeester en een bestuurslid. Daarnaast is een belangrijke spil de werkvloer coördinator. de deelnemers coördinator houdt zich bezig met het aansturen van toetsen en hertoetsen van de deelnemers. Dit is een belangrijk proces, omdat Voedselbank Leerdam zelf niet toetst maar dat overlaat aan objectieve deskundigen.
7. Regelingen voor klachten, ideeën, berichten, etc.
Er is een eerste vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd in Leerdam en Vianen. Dat heeft zeker bijgedragen tot een goed begrip en een goede relatie.

Wat dit jaar nog aandacht behoeft, is:

- De invoering van het opgezette PR beleid, hoe gestructureerd om te gaan met alle sponsors.
- Een raad van advies.

In 2009 hebben we in ons jaarplan ook aandacht gevraagd voor onze behuizing. Dat begint in 2010 echt een actueel probleem te worden, dus we zijn al druk bezig om daar verder aandacht voor te vragen.

Op die nieuwe locatie willen we echter ook onze aanvullende doelstellingen ruimte geven.

Naastliggende activiteiten

Vanuit de in 2008 gehouden expert bijeenkomsten is een boekje verschenen (Armoede-baas), met een aantal interessante gegevens over de problematieke rondom Voedselbanken.

Wat blijkt is dat de complexe problemen van een deel van de deelnemers nog steeds niet goed wordt verstaan door een aantal overheden. Men zoekt wel toenadering tot deze doelgroepen via de voedselbanken, als vindplaats. Maar men is minder bereid om de eigen werkwijze onder de loep te nemen en te proberen daarin verbetering te aan te brengen.

Wij zien dit als een aanleiding om aanvullende activiteiten te ontplooiën. Wat wij heel erg graag zouden willen, is meer contact met de deelnemers. Gezien de locatie van voedselbank Leerdam (een kleine sloop-bejaardenwoning), is dat nu nauwelijks mogelijk.

Daarom hebben wij bij dit jaarverslag een jaarplan gevoegd, waarin wij onze plannen verder uitwerken. Wij zullen deze ook bespreken met de stakeholders in het werkveld, in de verwachting dat er oplossingen gaan komen voor deze problemen.

In ons jaarplan 2009 hebben wij hier al aandacht voor gevraagd. Nu in ons jaarplan 2010 doen wij dat weer. En omdat de druk steeds groter wordt, met extra nadruk.

Zie ook het jaarplan 2010 op de volgende bladzij, waarin wij dit verder uitwerken.

Jaarplan 2010

Voedselbank Leerdam heeft bewogen jaren achter de rug.

Het laatste jaar is hard gewerkt aan verdere professionalisering om de basis te verbreden, de continuïteit zeker te stellen en toekomstige dienstverlening te kunnen optimaliseren en waar nodig uitbreiden.

Dat betekent voor het komende jaar een aantal grote stappen. Niet dat ze nu zo ingrijpend zijn, maar voor onze kleine vrijwilligersorganisatie is het wel allemaal nieuw. En dus zullen we ook naar de afbreuk risico's moeten kijken.

Onze wensen zijn dan:

1. een grotere locatie, bij voorkeur in west; met de mogelijkheid om de deelnemers te ontvangen en op een bredere manier onze betrokkenheid te tonen. In Rotterdam loopt hiertoe het zg maatjes project. Voor ons een voorbeeld.
2. het verder uitwerken van het tuinenplan, samen met kleurrijk Wonen (vroeger CWL) in combinatie met de maatschappelijke stage en de producten tbv de deelnemers.
3. een raad van advies.

Toelichting:

Ad 1. De locatie.

Na het begin in de Koreawijk zijn we naar een bejaardenwoning gegaan. Dat was op dat moment een goede oplossing, maar helaas gingen wij weg uit West en gingen wij naar een veel kleinere locatie.

Gezien de ontwikkelingen bij de deelnemers (de crises) en bij de sociale netwerken, wordt deze locatie te klein. Bovendien staat hij op de slooplijst van het CWL (Nu Kleurrijk Wonen). Daarnaast willen wij graag een beter contact met de deelnemers. Ervaring en onderzoek, evenals experimenten bij grotere voedselbanken leert dat dit een goede aanpak is, die ons bovendien sterk aanspreekt.

Naast voedsel is er een grote behoefte aan erkenning en herkenning van de situatie van de deelnemers.

Wij zouden daarbij graag het volgende willen meenemen:

- Betere opslag.
- Koeling.
- Ontmoetingsruimte voor deelnemers.
- Verbreding samenwerking met anderen
- Terug naar Leerdam West/

Jaarverslag 2009 Stichting Steunpunt Voedselbank Leerdam
Bladzij 10

Jaarplan 2010; vervolg

Ad 2. De Voedseltuin.

Een bijzonder idee van Kleurrijk Wonen. Het opknappen van bepaalde verwaarloosde tuinen met alle noodzakelijke voorzieningen waarbij de combinatie van de maatschappelijke stage met deze tuinen moet zorgen voor aanvoer van verse producten voor de Voedselbank.

Wij hebben daar enthousiast ja tegen gezegd! Ook omdat het in West is, de wijk waar wij toch het meeste affiniteit mee hebben.

Het eerste jaar viel dat niet mee. De opstart van Llink was toch iets te mediageniek.

Nu eerst maar eens proberen om er een goed plan voor te ontwikkelen en een coördinator te vinden. Wordt vervolgd!

Ad 3. Een raad van advies.

Nu de organisatie ongeveer op de rails staat en de invulling steeds meer professioneel is opgezet, wordt het tijd om ook dit deel van de Code Wijffels in te gaan vullen.

Wij zoeken daartoe deskundigen uit de Leerdamse samenleving die affiniteit hebben met het werk wat wij doen, die een netwerk hebben in de diverse geledingen van Leerdam en die ons bij kunnen staan bij het nemen van richting bepalende beslissingen.

Op deze wijze willen wij bereiken dat Stichting Voedselbank Leerdam is toegerust voor de uitdagingen van de komende jaren!

Namens het bestuur van Stichting Voedselbank Leerdam:

Gert Schut

Hanneke Noorderveen

Voorzitter

Secretaris.

Leerdam, November 2010.